

УДК 330.131:338.1:621

О. В. Ситник,
старший викладач кафедри фінансів та кредиту,
Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний університет фінансів"

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ В МІСТІ КИЄВІ ТА КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

O. Sitnik,
senior teacher of department of finances and credit,
Private higher educational establishment "International University of Finance"

INTEGRATED ASSESSMENT OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF ENGINEERING IN KIEV AND KIEV REGION

У статті розглянуто механізм методу інтегральної оцінки що, затверджений Агентством з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій та авторські варіації даного методу. Також обґрунтовано цінність та доцільність використання даної методики. Використовуючи метод інтегральної оцінки підприємств, оцінено інвестиційну привабливість підприємств машинобудування міста Києва та Київської області.

In article mechanism integral evaluation method that approved by the Agency for the Prevention of bankruptcy and copyright organizations and variations of this method. Also reasonable value and feasibility of using this technique. Using the method of integrated assessment of enterprises evaluated investment attractiveness of engineering enterprises of Kyiv and Kyiv region.

Ключові слова: інвестиційна привабливість підприємства, інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства, потенційний інвестор, фінансовий стан, платоспроможність, фінансова стійкість, мобільність власного капіталу, ліквідність.

Key words: investment attractiveness of enterprises, integrated assessment of investment attractiveness, potential investors, financial condition, liquidity, financial stability, mobility equity liquidity.

АКТУАЛЬНІСТЬ

Ефективність сучасного економічного розвитку будь-якого суб'єкта господарювання нерозривно пов'язана із підвищенням інвестиційної привабливості підприємств як для залучення іноземних інвестицій, так і для міжрегіонального перерозподілу інвестиційних ресурсів.

Сьогодні в умовах посилення негативних тенденцій в економіці, зокрема на ринку капіталу, проблема зовнішнього фінансування для підприємства є однією з

найбільш актуальних. Інвестиційні можливості є обмеженими, тому прийняття будь-якого рішення щодо вкладання коштів потребує ґрунтовного аналізу, що у комплексі визначається як інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємств.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанню інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства приділено досить велика кількість

Таблиця 1. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємств машинобудування м. Києва та Київської області за 2010–2014 рр.

Підприємства	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
ПАТ «Білоцерківський електроремонтний завод»	146,3	25,3	2,3	41,6	25,7
ПАТ «Факел»	14,21	83,3	130,2	0	0
ПАТ Кранобудівна фірма «Стріла»	26	3,8	1,53	2	1,7
ПАТ «Ірпіньмаш»	6,12	3,75	3,25	2,9	1,76
ПАТ «Промінь»	7,4	37,44	3,1	1,67	4,45
ПАТ «Техмашремонт»	4,45	16,2	22,3	7,76	4
ПАТ «Веда»	4,5	20,01	72	1,67	7,2
ПАТ «Борекс»	6,65	4,3	3,85	8	8,93

робіт як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-практиків, а саме: І.О. Бланк, Г. Александер, Дж. Бейлі, В. Беренс, Г. Бірман, Р. Брейлі, Т. Власюк, Л. Гітман, Г. Гейзер, С. Деньга, М. Джонк, Д. Дойл, С. Коверга, С. Майерс, Г. Менкью, К. Ореховою, М. Портер, Б. Санто, О.О. Терещенко.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємств машинобудування міста Києва та Київської області.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У науково-практичній літературі найбільш поширеними є методики оцінки інвестиційної привабливості підприємства на основі показників фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Так, досить розповсюдженою в практичному використанні є інтегральна оцінка інвестиційної привабливості, затверджена Агентством з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій, яка включає оцінку фінансового стану об'єкта інвестування, визначення вагомості показників на основі експертних оцінок; розрахунок рангового значення за кожним показником і визначення на його основі інтегрального показника інвестиційної привабливості [1, с. 18–28].

У практичному використанні метод інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств сприяє збільшенню кількості потенційних інвесторів в Україні і

відповідно швидшій відбудові виробничої сфери держави.

Особливістю методу інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств є забезпечення достатньо об'єктивного бачення фінансової ситуації на підприємстві, в яке передбачається вкласти інвестиції.

Суб'єктивізм, який супроводжує будь-яку оцінку, особливо при визначенні вагомості показників, практично усувається внаслідок можливості проведення контрольних оперативних розрахунків по декількох підприємствах на підставі розробленого до цього методу програмного комплексу із застосуванням обчислювальної техніки.

Алгоритм інтегральної оцінки є досить простим, а саме: усім групам показників оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, а також показникам, розміщеним у цих групах, присвоюються, залежно від їх вагомості, відповідні числові значення. Як і граничні значення показників, вагомість може коригуватись. Вказана вагомість є похідною від часу, конкретної політичної, соціальної ситуації, інших факторів, а тому ця характеристика має вірогідне походження.

Також на основі зазначеної методики пропонує проводити інтегральну оцінку інвестиційної привабливості для малих підприємств і І.А. Маринич. Методичний підхід до інтегрального оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, запропонований професором О.М. Тридід і К.В. Ореховою, ґрунтується на основі роз-

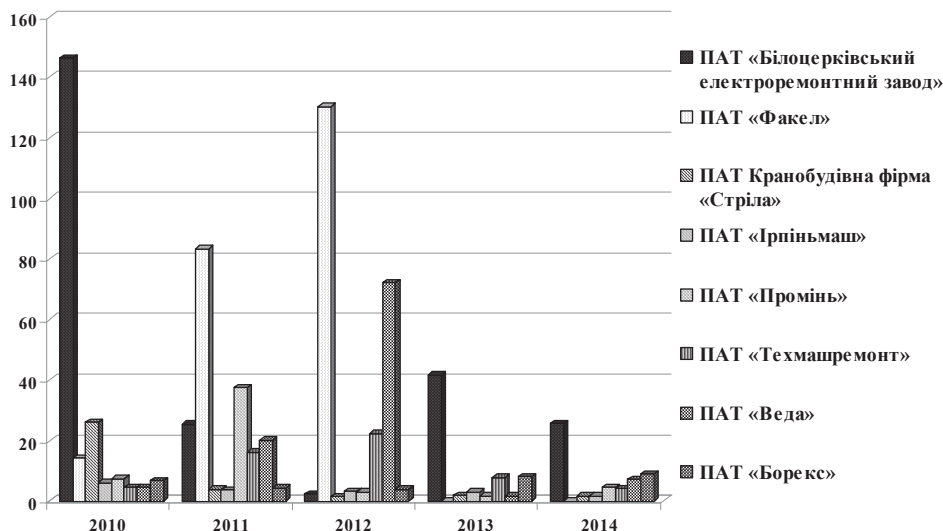

Рис. 1. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємств машинобудування в місті Києві та Київській області з 2010–2014 рр.

рахунку показників фінансового стану підприємства, встановленні для них коефіцієнтів вагомості за методом аналізу ієрархій, розрахунку локальних інтегральних показників і визначення на їх основі інтегрального показника й типу інвестиційної привабливості підприємства за допомогою порівняння його фактичного значення з нормативним [2, с. 79—87].

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємств машинобудівної галузі м. Києва та Київської області використовуємо "Методику інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій", затверджену наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій, яка базується на визначенні інтегральної оцінки інвестиційної привабливості.

Основними групами показників, що використовуються при визначенні інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств є показники оцінки майнового стану інвестованого об'єкта, оцінка фінансової стійкості підприємства, оцінка ліквідності активів інвестованого об'єкта, оцінка прибутковості інвестованого об'єкта.

Ця методика дозволяє інвестору комплексно оцінити теперішнє становище підприємств, але не враховує майбутніх перспектив розвитку суб'єкта господарювання (табл. 1).

На основі отриманих даних дослідження інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств машинобудування м. Києва та Київської області можемо зробити наступні висновки.

Результати дослідження інтегрального показника ПАТ "Білоцерківського електроремонтного заводу" в 2010 р. свідчать про зростання інвестиційної привабливості на 35%.

Тоді як, з 2011—2014 рр. значення інтегрального показника свідчить про стрімкий спад інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства внаслідок зниження платоспроможності, зростання фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування.

ПАТ "Факел" з 2010—2012 р. мав позитивне зростання інтегрального показника, що дає підстави стверджувати про інвестиційну привабливість досліджуваного підприємства для потенційного інвестора.

У період з 2013—2014 рр. значення інтегрального показника становить 0, що свідчить про суттєві проблеми в фінансово-економічній сфері підприємства (рис. 1).

Значення інтегрального показника ПАТ Кранобудівної фірми "Стріла" свідчить проте, що протягом 2010—2011 рр. інвестиційна привабливість підприємства зростала.

Але з 2012—2014 рр. результати аналізу свідчать про спад інвестиційної привабливості майже на 40%, це спричинено низькою мобільністю власного оборотного капіталу, зниження платоспроможності.

Згідно з результатами дослідження ПАТ "Ірпінськ-маш" з 2010—2013 рр. мало позитивну динаміку до зростання інвестиційної привабливості, тоді як в 2014 р. інвестиційна привабливість досліджуваного об'єкта знизилася на 8% внаслідок зростання фінансової залежності від зовнішніх інвесторів, зниження платоспроможності та фінансової стійкості.

Значення інтегрального показника на ПАТ "Промінь" свідчить про зростання інвестиційної привабливості з 2010—2011, за рахунок зростання фінансової незалежності від зовнішнього фінансування. Але в 2012—2013 рр. значення інтегрального показника свідчить про зниження інвестиційної привабливості на 30% внаслідок зростання фінансової залежності, заборгованості з погашення власних зобов'язань.

Результати дослідження ПАТ "Техмашремонт" свідчать про позитивну динаміку зростання інтегрального показника протягом 2010—2013 рр. майже на 80% за рахунок зростання фінансової незалежності та ліквідності, тоді як, в 2014 році ситуація на підприємстві погіршується, знижується платоспроможність, фінансова стійкість та ліквідність, що відповідно призводить до зниження інвестиційної привабливості.

Значення інтегрального показника ПАТ "Бучанського приладобудівного заводу "Веда"" свідчить про позитивну динаміку до зростання протягом всього досліджуваного періоду за рахунок фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування.

Дані таблиці 1 свідчать про зростання значення інтегрального показника на ПАТ "Борекс" у 2010 р., 2013—2014 р. внаслідок зростання фінансової незалежності, прибутковості та платоспроможності.

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами дослідження інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємств машинобудування в м. Києві можемо зробити такі висновки: що жодне з досліджуваних підприємств не мало стабільно високого рівня інвестиційної привабливості.

Але такі підприємства, як ПАТ "Білоцерківський електроремонтний завод" та ПАТ "Борекс", маючи достатньо високу фінансову стійкість та платоспроможність, могли б отримати позитивне рішення щодо вкладення коштів в їх діяльність від потенційного інвестора.

Література:

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.1997 р. № 22 // Державний інформ. бюл. про приватизацію. — 1998. — № 7. — С. 18—28.
2. Тридід О.М. Методичний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства / О.М. Тридід, К.В. Орехова // Наука й економіка. — 2009. — № 3 (15). — С. 79—87.

References:

1. Agency for the Prevention of bankruptcy of enterprises and organizations (1998), "Methods of integral evaluation of investment attractiveness of enterprises and organizations", Derzhavnyj inform. biul. pro pryvatyzatsiiu, vol. 7, pp. 18—28.
 2. Trydid, O.M. (2009), "The methodical approach to the evaluation of investment attractiveness of enterprises", Nauka i ekonomika, vol. 3, pp. 79—87.
- Стаття надійшла до редакції 22.02.2016 р.*